

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10XCdo/158/2016
Identifikačné číslo spisu: 6812206414
Dátum vydania rozhodnutia: 01.06.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:6812206414.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOŠŤ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, v mene ktorej koná ako konateľ advokát doc. JUDr. W., PhD., proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 6C 232/2012 o dovolaniach žalobkyne proti uzneseniam Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. decembra 2013, č. k. 12Co 646/2013-55 a z 11. novembra 2015, č. k. 41Co 643/2015-172, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. decembra 2013, č. k. 12Co 646/2013-55, zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. novembra 2015, č. k. 41Co 643/2015-172, o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. novembra 2015, č. k. 41Co 643/2015-172.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne uznesením z 30. decembra 2013, č. k. 12Co 646/2013-55, odmietol odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Revúca (ďalej aj „súd prvého stupňa“) z 23. apríla 2013, č. k. 6C/232/2012-33, ktorým bola uložená žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 66 EUR, za vznesenú námietku zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Odmietnutie odvolania odôvodnil jeho oneskoreným podaním. Uviedol, že napadnuté uznesenie okresného súdu bolo žalobkyni doručené 13. júna 2013. Posledným dňom na podanie odvolania bol 28. jún 2013, ktorý pripadol na piatok. Keďže žalobkyňa podala odvolanie osobne na okresnom súde 1. júla 2013, podala ho po uplynutí zákonnej pätnásťdňovej lehoty.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním, v ktorom žiadala zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Uviedla, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), keďže odvolanie podala v zákonom stanovenej lehote. Namietala, že odvolanie nepodala na prvostupňovom súde osobne do podateľne, ako to uviedol vo svojom rozhodnutí odvolací súd, ale ho odovzdala na prepravu doručovateľskej spoločnosti H., IČO: 35 825 456, so sídlom v Bratislave, Cikkerova 2 (ďalej aj „doručovateľská spoločnosť“), ktorej predmetom podnikania je „poskytovanie poštových služieb“. Urobila tak 28. júna 2013, teda v čase, keď ešte márne neuplynula lehota na odvolanie (§ 57 ods. 3 O.s.p.). Neexistoval preto dôvod na vydanie napadnutého rozhodnutia. K dovolaniu pripojila doklad o odovzdaní zásielky na prepravu.

Ďalším uznesením z 11. novembra 2015, č. k. 41Co 643/2015-172, Krajský súd v Banskej Bystrici potvrdil uznesenie Okresného súdu Revúca z 11. júna 2015, č. k. 6C/232/2012-136, ktorým bola žalobkyni uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok 20 EUR za odvolanie podané proti prvostupňovému rozsudku. Potvrdenie uznesenia súdu prvého stupňa odôvodnil jeho vecnou správnosťou a zároveň jasnosťou a zrozumiteľnosťou.

Aj proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. Napadnuté rozhodnutie označila za prekvapivé a priečiace sa zákonu. Súdny poplatok, ktorý jej nemal byť vyrubený a tým jej odňali možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Žiadala preto napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolania podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tieto opravné prostriedky smerujú proti rozhodnutiam, proti ktorým ich zákon pripúšťa.

Pokiaľ ide o dovolanie žalobkyne podané proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. decembra 2013, č. k. 12Co 646/2013-55, s prihliadnutím na obsah dovolania, Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne skúmal, či postupom (rozhodnutím) odvolacieho súdu nedošlo k odňatiu možnosti žalobkyni konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je aj uznesenie, ktorým odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie ako oneskorene podané (R 23/1994).

Podľa § 204 ods. 1 O.s.p., odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 57 ods. 3 O.s.p., lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde, alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Lehota na podanie odvolania je procesnou lehotou. Charakteristickou črtou procesných lehôt je, že sú zachované aj v prípadoch, keď sa procesný úkon v rámci lehoty nedostane do dispozičnej sféry adresáta, ale stačí, keď je urobený posledný deň lehoty osobne na súde, alebo ak je odovzdaný orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Z obsahu spisu vyplýva, že uznesenie súdu prvého stupňa bolo zástupcovi žalobkyne doručené 13. júna 2013 (č. l. 36). Posledným dňom 15-dňovej lehoty na podanie odvolania bol 28. jún 2013 (piatok) tak,

ako to vo svojom rozhodnutí správne konštatoval aj odvolací súd.

Podacia pečiatka Okresného súdu Revúca (č. l. 37 spisu) obsahuje údaj, že odvolanie proti uzneseniu bolo podané na tomto súde osobne dňa 1. júla 2013. Z tejto skutočnosti vychádzal aj odvolací súd pri svojom závere o oneskorení podaní odvolania. Zo žalobkyňou predloženého dokladu (č. l. 63 spisu) - detaily zásielky k prepravnému listu č. 1551530943, o ktorom odvolací súd v čase rozhodovania o odvolaní nemal vedomosť (žalobkyňa ho pripojila až k dovolaniu), však vyplýva, že žalobkyňa odvolanie voči uzneseniu adresované Okresnému súdu Revúca odovzdala na doručenie doručovateľskej spoločnosti 28. júna 2013, t. j. v posledný deň 15-dňovej odvolacej lehoty. Na výzvu dovolacieho súdu v obdobnej veci (6 Cdo 316, 317/2014) túto skutočnosť výslovne potvrdila aj doručovateľská spoločnosť listom z 5. februára 2015.

Pre záver o (ne)splnení podmienky zachovania odvolacej lehoty v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O.s.p. bolo treba ešte posúdiť, či doručovateľská spoločnosť, ktorej bolo odvolanie odovzdané žalobkyňou na doručenie, možno považovať za „orgán, ktorý má povinnosť ho doručiť“.

Orgánom povinným doručiť podanie, ktorým sa vykonáva úkon viazaný lehotou, je v zmysle zákonom stanovených podmienok ktorýkoľvek okresný súd (§ 42 ods. 2 O.s.p.), odvolací súd (§ 218 ods. 2 O.s.p.), správny orgán, ktorý vydal rozhodnutie (§ 250m ods. 2 O.s.p.), príslušný orgán nápravnovýchovného ústavu, zdravotníckeho zariadenia a pod. a napokon aj pošta, čo je zrejme aj z ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky (pozri napr. V 8/72, R 23/86, ZSP č. 2/2004).

Zákon č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), ktorého predmetom úpravy sú (aj) podmienky poskytovania poštových služieb (§ 1 ods. 1 písm. a/), definovaných ako služby poskytované na účely dodania poštovej zásielky (špecifikovanej v § 5), a to vybrané a distribúcia poštovej zásielky (§ 2) vymedzuje poskytovanie poštových služieb poštovým podnikom (§ 7) ako podnikateľskú činnosť. Poskytovať poštové služby možno len za podmienok stanovených zákonom, a to len na základe registrácie vykonanej Poštovým regulačným úradom (§ 19) v rozsahu podľa všeobecného povolenia (rozhodnutia vydaného Poštovým regulačným úradom podľa § 17), resp. na základe poštovej licencie (rozhodnutia vydaného Poštovým regulačným úradom podľa § 44).

Konanie o registrácii, t. j. zápis osoby, ktorá bude poskytovať poštové služby do registra poštových podnikov, upravuje zákon v § 19 až § 22.

Poštový regulačný úrad vedie register poštových podnikov ako verejný zoznam, do ktorého sa zapisujú zákonom stanovené údaje, sprístupnený bezodplatne na jeho webovom sídle (§ 23). Podľa aktuálneho registra poštových podnikov je ku dňu vydania tohto rozhodnutia v ňom evidovaných 24 poštových podnikov s uvedením ich obchodného mena, dátumu registrácie, spôsobu označovania poštových zásielok a druhu (nimi poskytovaných) poštových služieb, vrátane spoločnosti H., s dátumom jej registrácie 30. apríla 2012 (pod poradovým číslom 3), ktorej žalobkyňa odovzdala predmetné podanie - odvolanie (okrem iných zásielok) na jeho doručenie pred uplynutím zákonnej lehoty na podanie odvolania.

Vzhľadom na to, že spoločnosť H. je Poštovým regulačným úradom registrovaným poštovým podnikom poskytujúcim poštové služby (označené ako OS - ostatné poštové služby) v zmysle zákona, treba ju považovať za orgán, ktorému je možné odovzdať podanie a ktorý má povinnosť toto podanie doručiť s následkom zachovania lehoty v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O.s.p.

Námietka žalobkyne, že rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorý odmietol jej odvolanie ako oneskorené podané jej odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., je teda dôvodná. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. apríla 2015, č. k. 12Co 646/2013-55, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 a 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania týkajúceho sa dovolania proti tomuto (zrušenému) uzneseniu krajského súdu (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

V prípade dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu z 11. novembra 2015, č. k. 41Co 643/2015-172, ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania tej istej dovolateľky - vid' konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 6Cdo 221/2014, 6Cdo 219/2014, 6Cdo 236/2014, 6Cdo 295/2014, 6Cdo 253/2014, 6Cdo 278/2014, 3Cdo 428/2014, 5Cdo 301/2014, 5Cdo 390/2014, 5Cdo 365/2014, 7Cdo 398/2014, 7Cdo 466/2014, 8Cdo 265/2014. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 243b ods. 7 O.s.p. už ďalšie dôvody neuvádza.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať správnosťou právneho posúdenia veci, na ktorom spočíva dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu.

O náhrade trov dovolacieho konania týkajúceho sa dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. novembra 2015, č. k. 41Co 643/2015-172, rozhodol dovolací súd podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože žalovanej v súvislosti s týmto dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.